

Innkalling til møte i Hol kirkelige fellesråd

Tid: Tirsdag 24. juni 2025 kl. 15.00 – ca. 17.30 i Geilo kulturkyrkje, Veslesalen

Fra Hol og Hovet: Ole Bjørn Kleven, Knut Medhus

Fra Geilo: Inge Velle, Trond Persen

Fra Dagali og Skurdalen: Bjørg Lia, Karin Kåseth

Kommunens representant: Sissel Hovland

Biskopens representant: prost Camilla Osnes

FELLESRÅDETS SAKSLISTE

24/25 REFERAT OG MELDINGSSAKER

25/25 SOKNERÅDENES DELINGSRUNDE OM AKTIVITET I SOKNENE

26/25 RETTSTVIST MEST ENTREPRENØR (U.off.)

27/25 INNSPILL TIL BUDSJETTARBEIDET MED HOL KOMMUNE

28/25 INFOTAVLE VED GEILO KULTURKYRKJE

29/25 ORGANISERING AV ARBEIDET MED VERNEPLAN FOR GRAVPLASSENE I HOL

30/25 FELLES SOKNERÅD I HOL – VEIEN VIDERE

31/25 ORGANISERING AV RÅDSARBEIDET KOMMENDE HALVÅR

32/25 EVENTUELT

Geilo, 17. juni 2025

Ole Bjørn Kleven

Anders Ilsøy

Saksnummer:	Arkivkode:	Møtedato:	Saksb.:
24/25		24.06.25	AI

REFERAT OG MELDINGSSAKER

- Prost i Ringerike, Kristoffer Lønning Tørressen, har begynt å fungere som setteprost for Hallingdal i forkant av Camilla Osnes' svangerskapspermisjon.
- Sokneprest Kristian Mosvold vil flytte inn i prestegården i starten av september, og starter i jobben 9. september. Innsettelsesgudstjenesten blir søndag 14. september 11.00 i Geilo kulturkyrkje, sammen med presentasjon av årets konfirmantkull.
- Sven Giljebrekke vil arbeide i 80% stilling frem til september, og fungere som vår lokale prest. Deretter vil han gå over i 50% stilling inntil kapellan er på plass.
- Hol kirkelige fellesråd har i år tatt inn bare én lokal ungdom til sommerjobb, kombinert mellom kirketorget og arbeid på kirkegårdene. I tillegg har fellesrådet utvidet samarbeidet med Hol kommunes integreringstjeneste med arbeid både på kirkegårdene og i Kirkens gjenbruksbutikk, slik at flere personer vil være inkludert i slik arbeidspraksis – de fleste fra Ukraina. I Hol har vi i tillegg ha et kortsiktig engasjement for en person.
- KAs standardforsikring, som benyttes av Hol kirkelige fellesråd, dekker nå også styreansvar i tillegg til ansvars- og ulykkesdekning for frivillige og besøkende helt opptil 80 år.
- Hol kirkelige fellesråds premiefond i KLP blitt tilført hele 449.704,- som overskudd på KLP sine investeringer på vegne av fellesrådet i 2024. Hvor stor del av dette som vil gå med til den årlige reguleringspremien for 2025 vil være klart i løpet av sommeren, men det ser så langt ut til at fellesrådet vil ha et betydelig mindreforbruk på pensjonskostnader i år, og at dette kan bidra til å styrke disposisjonsfondet.
- Lønnsoppgjøret innen KA-området endte med en ramme på 4,4% - tilsvarende frontfagene.
- Fremdriften med Hol gamle kyrkje hemmes av langtidssykemeldinger og vakanser hos Riksantikvaren. Arbeidsgruppe for gamlekyrkja er etablert med følgende medlemmer: Første møte blir etter sommeren
- Leverandøren av ringeanlegg til Skurdalskyrkja anbefaler utskifting av hele anlegget til en kostnad på ca. 65.000,- + mva. Bestilling forutsetter at det finnes midler på budsjettet.

Innstilling:

Referat- og meldingssakene tas til orientering.

Saksnummer:	Arkivkode:	Møtedato:	Saksb.:
25/25		24.06.25	AI

SOKNERÅDENES DELERUNDE

Det oppfordres spesielt til at soknerådslederne deler fra oppfølgingen av bispevisitasen:

Hol og Hovet sokneråd:

Geilo sokneråd:

Dagali og Skurdalen sokneråd:

Innstilling:

Delt innhold fra soknerådene tas til orientering.

Saksnummer:	Arkivkode:	Møtedato:	Saksb.:
26/25		24.06.25	AI

RETTSTVIST MEST ENTREPRENØR (U.off.)

Saksopplysninger:

Hol kirkelige fellesråd er stevnet for retten av Mest Entreprenør etter at vi hevet kontrakten på takomtekking av Hol kyrkje. Stevningen fremsetter et krav på opptil...

Hol kirkelige fellesråd har frist for å levere tilsva via våre advokater i Føyen AS innen 20. juni, der det vil bli fremmet et motsøksmål på ca. ... + advokatkostnader, hvorav det foreligger en bankgaranti på prosjektet på 650.000,-.

Det er Hol kirkelige fellesråd v/leder som er stevnet, men det er kirkevergen og byggherreombudet som er mest naturlige som partsrepresentanter i retten. Både Mest og Hol kirkelige fellesråd er innstilt på rettsmekling i saken, noe som kan skje utpå høsten/vinteren.

Dersom noen av medlemmene i fellesrådet ønsker nærmere innsyn i saken kan kirkevergen kontaktes.

Innstilling:

Status for rettstvisten tas til orientering.

Saksnummer:	Arkivkode:	Møtedato:	Saksb.:
27/25		24.06.25	AI

INNSPILL TIL BUDSJETTPROSESSEN

Saksopplysninger:

Budsjettprosessen i Hol kommune er ikke kommet ordentlig i gang enda, men signalene er at det ikke vil komme det samme forslaget om kutt i driftstilskudd som det kommunes administrasjon fremmet i fjor. Lønnsoppgjøret endte med en ramme på 4,4%, og prisvekst for kommunene er anslått til 3,3%. Kirkevergen mener ut fra dette at det er naturlig å be om en tilskuddsøkning tilsvarende beregnet kommunal deflator for 2024 på 5,0%, eller foreløpig estimert kommunal deflator for 2025 (4,1%).

Det er viktig å nå dele tydeligere mellom tilskudd til gravplassforvaltning (043) og drift av kirkene (042).

Investeringsstilskudd er spesielt aktuelt for 3 tiltak, avhengig av fellesrådets prioriteringer:

- Renovering av Hol gamle kyrkje under kirkebevaringsprogrammet (est. tilskudd ca. 3 mill.)
- Kirkegårdsgjerde ved Hol kyrkjegard (est. tilskudd ca. 1,5 mill.)
- 1 stk. ny sitteklipper/traktorklipper med snøfres til Hol/Hagafoss (est. tilskudd ca. 200.000,-)

Nødvendige tilskuddsbeløp er grove estimat, og vil bli nærmere utredet i budsjettprosessen.

Innstilling:

Saken legges frem for diskusjon.

Hol kirkelige fellesråd ber om økning av driftstilskuddet for 2026 med kommunal deflator%.

Prioriterte investeringstiltak er:

Saksnummer:	Arkivkode:	Møtedato:	Saksb.:
28/25		24.06.25	AI

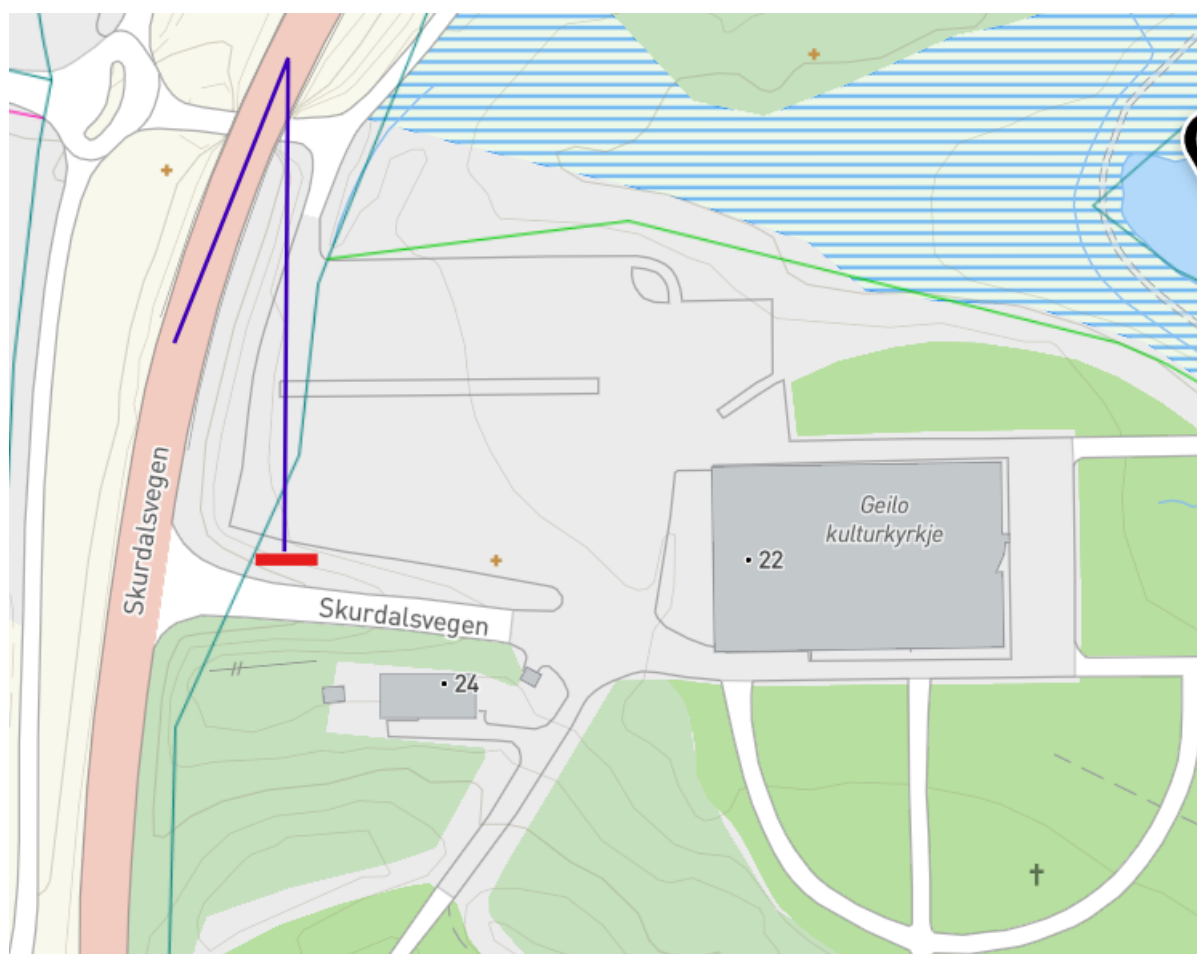
INFOTAVLE VED GEILO KULTURKYRKJE

Saksopplysninger:

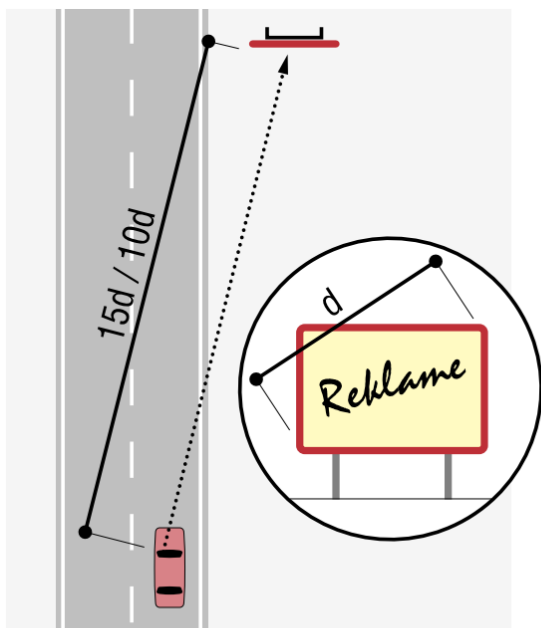
Det har kommet forslag om plassering av digital infotavle for Geilo kulturkyrkje langs Fv. 40

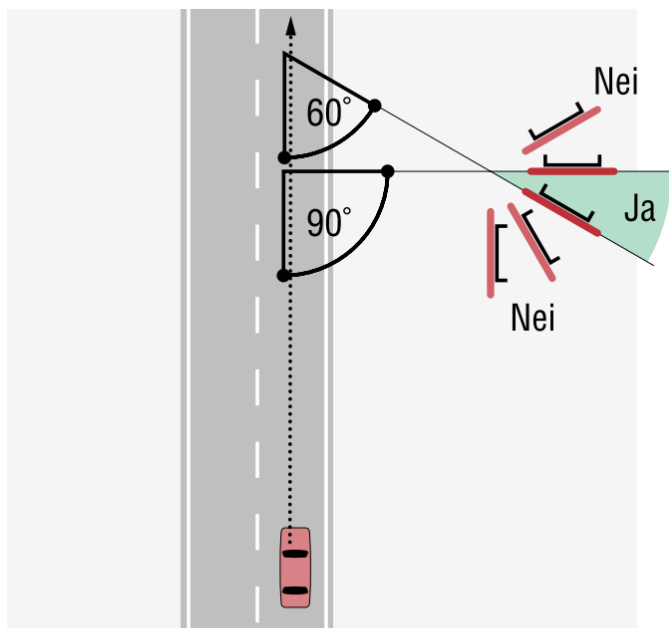
Plassering er tenkt ved nedkjørselen til kulturkyrkja, og dette kan være mulig å få tillatelse til av Buskerud fylkeskommune som veimyndighet siden dette er på egen grunn, i tettbygd strøk og 50-sone. Budskapet på infotavla bør være veldig enkelt – maksimalt 8 ord/tall/symboler i lett font jfr. håndboka.

Geilo sokneråd diskuterte forslaget som eventuelt-sak i deres møte 17. juni 2025, og ønsker gjerne å få fortsette diskusjonen om en slik infotavle etter behandlingen i fellesrådet.

Figur 3 Anbefalt synsfelt reklamen skal komme til syne

Figur 4 Anbefalte vinkler for tekst- og billedflater i forhold til trafikantens naturlige synsline forover

Kostnadsbildet vil forhåpentligvis bli litt tydeligere innen fellesrådsmøtet. Fellesrådet har i utgangspunktet ikke økonomi til å finansiere en slik infotavle, og det anses ikke realistisk at Hol kommune vil finansiere dette via et investeringstilskudd. Det vil dermed være Geilo sokn som må finansiere en eventuell slik infotavle.

Innstilling:

Hol kirkelige fellesråd er positive til at Geilo sokneråd selv arbeider videre med eventuell plassering og finansiering av infotavle ved Fv. 40, og kirkevergen vil bistå med søknader og praktisk gjennomføring.

Saksnummer: 29/25	Arkivkode:	Møtedato: 24.06.25	Saksb.: AI
-----------------------------	-------------------	------------------------------	----------------------

ORGANISERING AV ARBEIDET MED VERNEPLAN FOR GRAVPLASSENE I HOL

Vedlegg: HKF 3 vedlegg 1 Veileder - Verneplan for gravplass
HKF 3 vedlegg 2 Utkast til oppslag

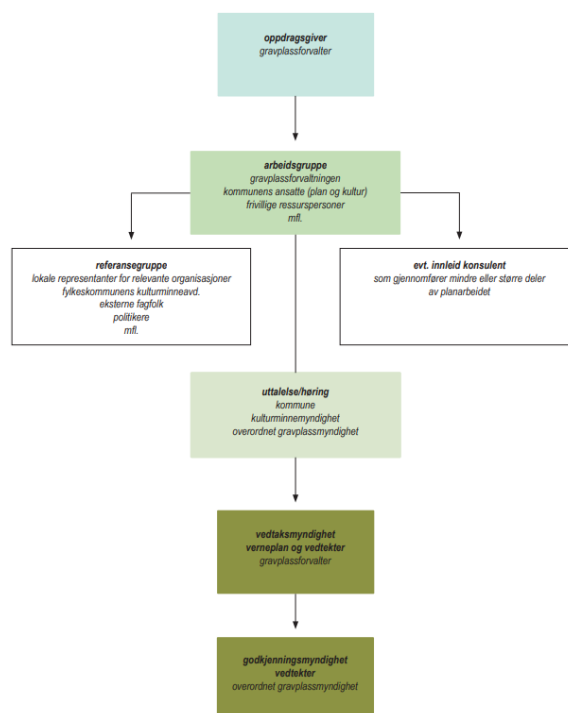
Saksopplysninger:

Gravplassforskriftens §27 sier at Gravplassforvalter kan vedta at områder av gravplassen eller enkeltgraver med gravminner og annet utstyr skal bevares. Slikt vedtak kan bl.a. gjøres dersom gravminner på et område av gravplassen eller en grav er av en viss alder, at det representerer en stilhistorie, har et lokalt særpreg i form eller materialbruk, gir uttrykk for en interessant personalhistorie eller er unikt.

Vedtak i HKF sak 22/23 tilsa at arbeidet kan startes opp, og at det skal arbeides ut fra bevaring av ca. 500 gravminner på våre 8 gravlunder. (Til sammenlikning har Røros vernet ca. 400 gravminner, Bø i Telemark vernet ca. 60 gravminner og kun 49 gravminner ble til slutt vernet på Bodø kirkegård).

Kirkevergen ønsker å starte arbeidet med å nedsette en Verneplangruppe/arbeidsgruppe, samt å begynne arbeidet med Hol nye kyrkjegard (Hol historielag vil være referansegruppe), Skurdalen kyrkjegard (Skurdalen historielag vil være referansegruppe) og Dagali kirkegård (Dagali museums-forening vil være referansegruppe). Arbeidet ventes å ta 2-4 år før verneplanen kan vedtas.

- Se forslag til organisering fra side 7 i vedlagte veileder for verneplan for gravplass.

Hol gamle kyrkjegard (111 gravminner) og Leggsta'n i Dagali (2 objekter) forutsettes vernet i sin helhet, mens Hovet kyrkjegard, Geilo kyrkjegard og Geilo gravlund vil komme til etter hvert.

Verneplangruppa/arbeidsgruppa tenkes sammensatt på følgende måte, med forslag til personer:

Representanter fra referansegruppene: Hol historielag: Knut Medhus

Skurdalen historielag: Helga Sveinunggard

Dagali museumsforening: Mari Ramberg

Representanter fra staben: Kirkeverge Anders Ilsøy og sekretær Eva Grøslnadsbråten

Representanter fra fellesrådet:

Representant fra Hol kommune – kultur og oppvekst: Forespør Hol kommune

Oppdrag for Verneplangruppa/arbeidsgruppa foreslås å være å utarbeide utkast til verneplan for gravminner – i første omgang for Hol nye kyrkjegard, Skurdalen kyrkjegard og Dagali kirkegård, og å legge dette frem for Hol kirkelige fellesråd som gravplassmyndighet. Deretter ferdigstilles verneplanen for alle kirkegårdene i Hol kommune.

For å lette verneplangruppas/arbeidsgruppas arbeid så er det nyttig at også kriteriene for utvelgelse er noenlunde omforent, i tillegg til et omtrentlig antall på ca. 500 gravminner totalt i hele kommunen. Her er det nyttig å benytte veilederens inndeling av målbare og objektive vernekriterier (s. 52):

Kriterier	Stikkord /forklaring til hjelp ved verdisetting av gravminner/gravutstyr
1a. Stilhistorisk verdi	Kan en identifisere klare stilsifter og bestemme overordnede epoker i gravminne/gravutstyr-utformingen? I de tilfellene en ikke kan knytte gravminnene/gravutstyret til en bestemt stilperiode, er det likevel mulig å beskrive noen fellestrekk for en tidsperiode? Er det gravminner/gravutstyr som utpeker seg som er gode representanter for bestemte stilhistoriske epoker? Eksempler på stilhistoriske epoker er klassisisme/nyklassisisme, jugendstil (art nouveau), art deco, funksjonalisme.
1b. Teknikkhistorisk/håndverkshistorisk verdi	Kan en identifisere grupper av gravminner/gravutstyr etter særskilte håndverkstradisjoner og/eller materialtradisjoner? Er det gravminner/gravutstyr som utpeker seg som gode representanter med hensyn til håndverkshistorie/materialtradisjoner? Teknikkhistoriske og håndverkshistoriske verdier kan for eksempel knyttes til om gravminnene/gravutstyret er laget for hånd/industrielt produsert og for eksempel knyttet til teknikkene/materialene som tre/treutskjæring, stein/utskjæring i stein, smijern, støpjern.
1c. Samfunnshistorisk/sosialhistorisk verdi	Er det gravminner/gravutstyr som betegner samfunnsgrupper/klaseskiller/yrker relatert til lokalhistorie på gravplassen?
1d. Personalhistorisk verdi	Er det gravminner/gravutstyr som utpeker seg med hensyn til lokalt, regionalt eller nasjonalt kjente personer?
Kriterier	Stikkord /forklaring til hjelp ved verdisetting av gravminner/gravutstyr
2a. Kunstnerisk-/estetisk verdi	Er det gravminner/gravutstyr som gir særegne sanseinntrykk? Er det markante opplevelser knyttet til gravminner/gravutstyr?
2b. Brukspreget, alderspreget verdi, «patina»	Er det gravminner/gravutstyr som uttrykker alder gjennom fysisk påvirkning av mennesker eller klima/vær? Dette kan for eksempel være ytterligere inskripsjoner på gravminnet, lav på gravminnet eller detaljer i kobber som har blitt irgrønt.
2c. Identitetsskapende-/kontinuitetsskapende verdi	Er det noe ved gravminnets/gravutstyrets plassering eller bruk som gir identitet? Dette kan for eksempel være bruk av lokal stein, støpejern fra lokalt/regionalt jernverk. Er det en ubrutt eller vedvarende bruk av gravminner som beskriver en historisk sammenheng på gravplassen? Dette kan for eksempel være rammegraver med originale gravminner og rekkverk, obelisker, symboler på døden og på trostilhørighet.
2d. Forbløffelsens-/nysgjerrighetsskapende verdi	Er det gravminner/gravutstyr som skiller seg ut i form, størrelse, utforming, tekst/dekor eller plassering som kan overraske en besøkende som er på gravplassen for første gang?
2e. Symbolverdi	Er det gravminner/gravutstyr som for eksempel er knyttet til en bestemt hendelse som kan tillegges symbolverdi? (Riksantikvaren.no. Verdisetting og verdivektning 2018) og (Klingberg et al. 2005)

Hvis en tar utgangspunkt i de tre kirkegårdene så vil dette eksempelvis bety (Må bearbejdes videre!):

Kriterie	Eksempel på gravminner som tas vare på	Ant.
1a. Stilhistorisk verdi	Foreslår at ikke alle stilepoker tas vare på på hver kirkegård: Hol nye kyrkjegard: F.eks. De hvite, små gravminnene (marmor?), rammegraven, graver med sølvkrans, «Brutalistisk gravminne» Skurdalen kyrkjegard: Naturstein brukt som gravminner Dagali kirkegård: Jernkorsene. Obeliskene? De bevarte trekorsene	≈30 ≈15 ≈ 5 ≈ 5 ≈ 5
1b. Teknikkhistorisk/ håndverkshistorisk verdi	Hol nye kyrkjegard: Svært forseggjorte gravminner i granitt over tid, Små, hvite gravminner (marmor?) Skurdalen kyrkjegard: Naturstein brukt som gravminner Dagali kirkegård: Jernkorsene fra Drammen jernverk, alle gravminner i Larvikitt som viser tilknytningen til Lågen/Larvik grevskap	175 ≈50 ≈50 ≈35 ≈40
1c. Samfunnshistorisk/ sosialhistorisk verdi	Hol nye kyrkjegard: F.eks. Kirkebyggerne, første gravlagte på kirkegården, minnegraven etter Nils Slåtto, men også graven etter nazisten på samme gravrekke. Skurdalen kyrkjegard: F.eks. første gravlagte på kirkegården, krigsfangen Kåre Mjelde, men også Haavelmos hushjelp Dagali: Graver fra Tunhovd og Sør-Skurdalen	≈20 ≈10 ≈ 5 ≈ 5
1d. Personalhistorisk verdi	Det er vanlig at den avdøde minimum er godt kjent på nasjonalt eller internasjonalt nivå, er tildelt Kongens Fortjenstmedalje, eller annen ekstraordinær orden eller utmerkelse, for å komme i betraktning. Vanligvis vernes ikke gravminner for andre med særegne livshistorier eller lokalhistorisk betydning, men disse kriteriene kan diskuteres Hol nye kyrkjegard: F.eks. Osvald Medhus Skurdalen kyrkjegard: F.eks. nobelprisvinner Trygve Haavelmo, prest og forfatter Karsten Isachsen, Major Johannes Dahl Dagali: F.eks. Lærer Gunnar Stensen, kunstner og professor Jan Groth (Steingrim Laursen?)	≈15 ≈ 5 ≈ 5 ≈ 5
SUM	Unntatt Hovet kyrkjegard, Geilo kyrkjegard og Geilo gravlund hittil	350

Saken legges frem for diskusjon og innspill før verneplangruppene/arbeidsgruppene etableres.

Innstilling:

Innspill og justeringer fra fellesrådet:

Som representanter fra fellesrådet velges:

Saksnummer:	Arkivkode:	Møtedato:	Saksb.:
30/25	7/22, 12/22, 17/22, 14/25	24.06.25	AI

FELLES SOKNERÅD I HOL – VEIEN VIDERE

Saksopplysninger:

Det vises til saksutredning og vedtak i HKF sak 14/25 der soknerådene skulle diskutere saken, og det skulle kalles inn til felles soknerådsmøte om felles menighetsråd etter at ny sokneprest er på plass, med foreløpig dato 14. oktober.

Geilo sokneråd diskuterte saken 17. juni, GSR sak 30/25, og var forholdsvis samstemte på at de så for seg et felles sokneråd med 3 valgte representanter fra hvert sokn, og altså lik representasjon fra de tre soknene. De så også for seg at det kunne være hensiktsmessig å starte opp kirkenemndene før Kirkevalget 2027, slik at disse blir operative før det felles soknerådet.

Hol og Hovet sokneråd og Dagali og Skurdalen sokneråd har ikke fått anledning til å diskutere saken enda, men innspillene fra Geilo sokneråd legges frem for videre diskusjon i fellesrådet

Innstilling:

Tidligere vedtak opprettholdes: De tre soknerådene diskuterer saken, og det kalles inn til felles soknerådsmøte om felles menighetsråd etter at ny sokneprest er på plass. Foreløpig dato er 14. oktober.

Ytterligere innspill i saken:

Saksnummer:	Tidl. saker:	Møtedato:	Saksb.:
31/25		24.06.25	AI

ORGANISERING AV RÅDSARBEIDET KOMMENDE HALVÅR

Saksopplysninger:

Begrensede presteressurser kommende halvår setter også begrensninger for rådsarbeidet fremover:

Fellesrådsmøtene bør fortsatt ha 3 møter kommende halvår, men kollisjon med ledersamling på Lampeland for prost og kirkeverge tirsdag 2. september gjør at dette møtet bør flyttes 1 uke senere. - Er det mulig å se for seg at 1-2 fellesrådsmøter legges på samme dag som felles soknerådsmøte, tilsvarende strukturen for felles sokneråd - med en fellesrådsdel og en soknerådsdel? Eventuelt separate soknerådsmøter, men fortsatt samme dag som fellesrådsmøtene? Det vil i så fall bety møter f.eks. 15-17.30 og 18-20 på samme dag, med matservering mellom.

Første soknerådsmøte etter sommeren bør holdes separat for hvert sokn, og Sven Giljebrekke kan forespørres om å stille som møtende prest på disse møtene dersom det er behov. Den nye soknepresten, Kristian Mosvold, kan møte i sokneråd etter 9. september. Her er det noen datoer som ikke er aktuelle: 1.-7. oktober og 5. – 11. november. Soknerådene må også være bevisste på hvilken arbeidsbelastning som det vil g å møte i alle tre soknerådene. Kan felles soknerådsmøter kompensere noe her? Felles soknerådsmøte er allerede datofestet til 14. oktober, men kan fortsatt flyttes.

Saken legges frem til diskusjon, med mål om fastsetting av møtedatoer for fellesråd og felles sokneråd.

Saksnummer:	Tidl. saker:	Møtedato:	Saksb.:
32/25		24.06.25	AI

EVENTUELT